

Česká zemědělská univerzita v Praze

Provozně ekonomická fakulta

Katedra obchodu a financí

Teze diplomové práce

Zhodnocení vinařství v České republice

Bc. Lenka Valtrová

© 2015 ČZU v Praze

Zhodnocení vinařství v České republice

Evaluation viticulture in the Czech Republic

Souhrn

Práce je zaměřena na vinařství v České republice. Stěžejní část práce tvoří dotazníkové šetření se zaměřením na preference spotřebitelů vína. Kladené otázky zjišťují především nákupní zvyklosti respondentů, četnost spotřeby vína a místo, kde víno nejčastěji konzumují. Pro ověření orientace respondentů ve vinných produktech je použita otázka, zda respondenti vědí, co znamená spojení "pozdní sběr". V práci je též zachycena spotřeba vína v letech 2005 až 2013. Součástí práce je přehled o odrůdové skladbě vinic v Čechách a na Moravě s vyhodnocením nejrozšířenější vysázené odrůdy za rok 2012.

Klíčová slova:

Odrůda, preference, spotřeba, vinice, víno.

1 Cíl práce a metodika

Cíl práce

Prvním cílem diplomové práce bude zjistit jaká byla nejrozšířenější odrůda na Moravě a jaká v Čechách v roce 2012. Druhým cílem bude vyhodnotit data získaná z dotazníkového šetření. Dotazník bude prověřovat především preference, znalost a schopnost orientace respondentů na tuzemském trhu s vinnými produkty. Třetím cílem bude zjistit spotřebu vín v České republice za období 2005 až 2013.

Metodika práce

Pro zpracování literární rešerše bude využita metoda studia odborné literatury a internetových zdrojů. Při popisu jednotlivých odrůd vinné révy, budou uvedeny pouze nejrozšířenější odrůdy podoblastí České republiky. Konkrétně odrůdy, jejichž osázené plochy přesáhly na registrovaných vinicích k datu 31.12.2012 celkem 600 ha u červeného vína a 800 ha u vína bílého.

V praktické části práce bude využita metoda dotazníkového šetření. Pro tento průzkum bude stanoven požadavek na 300 vyplněných dotazníků, a to pouze osobami staršími 18 let s trvalým pobytem v České republice. Dotazníky budou vyplňovány přes server vyplnto.cz. Získaná data budou zpracována a následně vyhodnocena. K získání informací o spotřebě vín budou využity údaje poskytnuté Českým statistickým úřadem, které budou zaneseny do grafu v programu Microsoft Office.

2 Zhodnocení výsledků a diskuse

Nejrozšířenější bílou odrůdou Čech byla k 31.12.2012 odrůda Müller Thurgau s celkovou výsadbou 122,1884 ha. Na Moravě byla nejrozšířenější bílou odrůdou odrůda Veltlínské zelené s celkovou výsadbou 1626,809 ha. Při srovnání výsadby těchto dvou odrůd je patrné, že Morava disponuje výrazně větší plochou pro výsadbu. Pokud bychom k výsadbě odrůdy Müller Thurgau přičetli výsadbu na Moravě, získáme celkovou výsadbu této odrůdy o velikosti 1562,3657 ha. Tímto se výrazně sníží rozdíl mezi první a druhou nejrozšířeněji vysázenou odrůdou bílého vína v České republice.

Mezi červenými odrůdami bylo Svatovavřínecké víno s celkovou výsadbou 68,7958 ha nejrozšířenější odrůdou Čech. Stejně jako v Čechách, bylo i na Moravě nejrozšířenější odrůdou víno Svatovavřínecké s výsadbou 1216,2478 ha za rok 2012. Po sečtení výsadby Svatovavřínecké odrůdy v Čechách a na Moravě, tvoří celková výsadba této odrůdy 1285,0436 ha.

Spotřeba vína v České republice má od roku 2005 rostoucí trend. Meziroční nárůst však není zdaleka tak vysoký. K největšímu nárůstu došlo mezi lety 2006 a 2007, konkrétně se v tomto období spotřeba zvýšila o 1,3 l. Největší spotřeba byla v roce 2012, kdy se hodnota přiblížila k 20 l. Konkrétní spotřeba v roce 2012 byla 19,8 l. Rostoucí trend narušuje rok 2013, kdy došlo k meziročnímu poklesu o 1 l, za ním může stát nejistá ekonomická situace zákazníků a upřednostnění jiných produktů.

Věková struktura respondentů odpovídala z 84 % věku mezi 18 až 50 lety. Důvodem může být pouze online verze dotazníku, kde k němu starší lidé nemají tak častý přístup. Zastoupení žen je 66 % a mužů 34 %. Nejčastěji uváděné bydliště bylo Praha. 72 % respondentů má své bydliště v Čechách a pouze 28 % respondentů na Moravě či ve Slezsku. Tento poměr může ovlivnit otázky týkající se četnosti pití vína a místa nákupu, jelikož na Moravské straně se víno konzumuje značně více než v Čechách.

Pouze 21 % respondentů zvolilo pro svůj nákup vinotéku. Doporučením pro zvýšení zákazníků ve vinotékách by mohlo být pořádání pravidelných degustačních večerů s výkladem. Degustace by probíhala pouze po rezervaci, aby se zamezilo vysokému počtu lidí na jeden večer, jelikož příliš velká skupinka by nebyla vzhledem k výkladu a prostoru vhodná. Během večera by klient ochutnal předem domluvená vína. Pokud by mu chutnali a byl s degustací a atmosférou spokojen, zajistě si ve vinotéce nakoupí. Především ale spokojený klient doporučí danou vinotéku svým známým a počet klientů bude pomalu narůstat.

Pozitivním výsledkem pro české vinaře je podpora od českých spotřebitelů. 69 % respondentů při výběru volí právě tuzemské vína. Otázkou však zůstává, zda by stejnou volbu učinil spotřebitel, kdyby vedle sebe měl dvě láhve stejného vína pouze s rozdílem země původu hroznů. Na zahraniční víno by byla akce, tudíž by láhev vína stála méně než víno z tuzemských vinic. Tuto situaci by nejlépe vyřešilo, kdyby mohl každý své oblíbené víno kupovat přímo od vinaře. Bohužel pro většinu lidí je hledání vinaře a cesta k němu ztrátou času.

3 Závěr

Odrůdová skladba registrovaných vinic v roce 2012 zahrnovala nejčastěji následující odrůdy: Veltlínské zelené (1 626,85 ha), MüllerThurgau (1 562,37 ha), Ryzlink rýnský (1 241,65 ha) a Ryzlink vlašský (1 191,57 ha) z bílých odrůd, Svatovavřinecké (1 285,05 ha), Frankovku (1 163,67 ha), Zweigeltrebe (807,95 ha) a Rulandské modré (715,11 ha) z modrých odrůd. Po předchozím zhodnocení můžeme konstatovat, že nejrozšířenější vysázenou odrůdou za rok 2012 byla v České republice odrůda *Veltlínské zelené* s výsadbou 1626,85 ha, přičemž ani ne 0,5 % výsadby připadá na Čechy. Veltlínské zelené bylo v roce 2012 ryze moravskou záležitostí.

Při dotazníkovém šetření bylo celkem vyhodnoceno 300 dotazníků. Výsledkem je, že 61 % respondentů pije víno minimálně jednou za dva týdny. Nejčastějším místem k pití vína je domov a nejčastější příležitostí jsou nejrůznější oslavy od rodinných po firemní. Respondenti preferují bílé víno před červeným. Pouze 18 % zodpovědělo, že jim na barvě vína nezáleží. Při výběru vína mohli respondenti zvolit až 3 preference, nejdůležitější je u respondentů odrůda (84 %), následuje obsah cukru (66 %), cena (44 %) a druh vína (30 %). Většina respondentů uvedla, že víno nakupuje v intervalech jednou až několikrát do měsíce a nejpreferovanějším místem nákupu vína jsou hypermarkety či supermarkety. Pro nadpoloviční většinu respondentů je nepřijatelnější cena za láhev vína (0,75 l) v rozmezí od 101 do 200 Kč. 45 % respondentů si z nákupu odnese průměrně 2 - 3 kusy lahví vína. Tuzemská vína preferuje 69 % respondentů. 46 % respondentů odpovědělo na otázku týkající se pozdního sběru špatně. Správnou odpověď uvedlo 43 % respondentů.

4 Seznam vybraných zdrojů

Knižní publikace

ČERNÝ, Branko. *Malá encyklopedie českých a moravských vín: 2008 - 2009, třetí ročník*. Praha: GeronimoCollection, s.r.o., 2008. ISBN 978-80-254-2698-2.

JAN, Libor, Ivana LUDVÍKOVÁ a kol. *Průvodce vínem 2013 - 2014*. 1.vyd. Brno: MAMA trading, 2013. 193 s. ISBN 978-80-87272-02-2.

KRAUS, Vilém a kol. *Nová encyklopedie českého a moravského vína: 1.díl*. Praha: Praga Mystica, 2005. 306 s. ISBN 80-86767-00-0.

PRIEWE, Jens. *Víno. Praktická škola*. Přeložili Vilém Beran a Milan Navrátil. 1. vyd. Praha: Euromedia Group a Knižní klub, 2001. 128 s. ISBN 80-242-0695-1.

ŠTĚRBOVÁ, Ludmila a kol. *Mezinárodní obchod ve světové krizi 21. století*. Praha: GradaPublishing a.s., 2013. 368 s. ISBN 978-80-247-4694-4.

Internetové zdroje

ČERNÝ, Branko. *Přehled druhů bílých vín* [online]. 2010[cit. 2014-09-24]. Dostupné z: <http://www.sklepymoravy.cz/prehled-druhu-bilych-vin>

MZe: Vyhláška č. 254/2010 Sb. *EAgri* [online]. 2010 [cit. 2014-07-30]. Dostupné z: http://eagri.cz/public/web/mze/legislativa/pravni-predpisy-mze/tematicky-prehled/Legislativa-MZe_uplna-zneni_vyhlaska-2010-254.html

SEDLÁČEK, Milan. *Znalec vín* [online]. 2014 [cit. 2014-08-08]. Dostupné z: <http://www.znalecvin.cz/pozdni-sber/>

SZPI. *Označování vína podle nových právních předpisů* [online]. 2014 [cit. 2014-11-25]. Dostupné z: <http://www.szpi.gov.cz/docDetail.aspx?docid=1021309&docType=ART&nid=11428>

Oficiální dokumenty

ČESKÁ REPUBLIKA. Zákon o vinohradnictví a vinařství a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o vinohradnictví a vinařství). In: *Předpis č. 321/2004 Sb.* [online]. 2004 [cit. 2014-09-18]. Dostupné z: <http://www.zakonyprolidi.cz/cs/2004-321>

MINISTERSTVO ZEMĚDĚLSTVÍ. *Situační a výhledová zpráva réva vinná a víno* [online]. Ministerstvo zemědělství, 2013 [cit. 2014-09-26]. ISSN 978-80-7434-140-3. Dostupné z: http://eagri.cz/public/web/file/286099/SVZ_Reva_vinna_vino_2013.pdf